

Verksamhetsberättelse för Naturskyddsföreningen i Falun 2012

Medlemsutveckling

Medlemsantalet var 1620 under 2012, varav 977 fullbetalande. Det är svårt att uppskatta om medlemsantalet ökat eller minskat under året. Antalet medlemmar rapporteras från rikskansliet och beräkningen är nu gjord på ett nytt sätt; den gäller alla personer som varit medlemmar någon gång under året, och inte som tidigare vid en enskild tidpunkt. I november 2011 var antalet medlemmar 1538.

Styrelsen

Det var för få kandidater som ställde upp och kandiderade till styrelsen vid ordinarie årsmöte 18 mars 2012. Beslut om ett extra årsmöte togs och en interimstyrelse samt en ny valberedning valdes på årsmötet.

Interimstyrelse 18 mars – 15 maj
Anton Grenholm - ledamot
Christine Riedwyl – ledamot
Mia Stoor - ledamot
Gordon Eadie – kassör
Nina Eadie – suppleant

Vid det extra årsmötet 15 maj valdes följande 7 personer in i styrelsen fram till nästa årsmöte.

Anton Grenholm - ledamot
Christine Riedwyl – ledamot
Eva Allhed -ledamot
Gordon Eadie – kassör
Siw Johansson – ledamot

David Cluer – suppleant
Nina Eadie – suppleant

Samtliga styrelsemedlemmar var nya. Gordon och Nina Eadie hade deltagit i styrelsearbetet under några månader hösten 2011. Anton Grenholm har tidigare varit med i styrelsen, dock inte 2011.

Styrelsen har inte haft någon ordförande under året. Posten sekreterare har delats mellan ledarmötena. Siw Johansson har inte deltagit i styrelsearbetet under året.

Namnbyte

Vid förra årsmötet, 2012, togs beslut om namnbyte för kretsen, och på årsmötet 2013 förväntas namnbytet träda i kraft i och med antagande av nya stadgar. Kretsen byter namn från Naturskyddsföreningen i Falubygden till Naturskyddsföreningen i Falun.

Redan under 2012 har kretsen dock börjat introducera det nya namnet. Anledningen till namnbytet från Naturskyddsföreningen i Falubygden är att namnet Falubygden var mycket likt en annan av föreningens kretsar, Falubygden.

Aktiviteter

Vi har arrangerat två större aktiviteter under året, ett skogsseminarium i februari med föreläsare och gruppdiskussioner och en cykelmanifestation i oktober där cyklingen i Falun uppmärksammades med cykeltåg och tal på torget.

Nedan listas alla aktiviteter som kretsen ordnat eller varit medarrangör till under året. I vårt tryckta program, med e-postutskick och på hemsidan har vi dessutom spridit information till fler aktiviteter och föreläsningar som vi tyckt varit relevanta för våra medlemmar.

Möte om trafikstrategin, 26 januari

Öppet möte för kretsens medlemmar om kommunens förslag till trafikstrategi. Det kom fyra aktiva medlemmar och mötet resulterade i vidare arbete med remissvar på trafikstrategin.

Möte om energi- och klimatstrategin, 6 februari

Öppet medlemsmöte om Dalarnas energi- och klimatstrategi och Energi och klimatprogram för Falu kommun. Även här deltog en handfull aktiva medlemmar. Mötet resulterade i förlängningen i remissvar på Falu kommuns Energi- och klimatprogram.

En skog att länga till, 26 februari

Detta var vårens stora arrangemang för kretsen och det ordnades tillsammans med länsförbundet och Studieförbundet. Föreläsningar varvades med gruppdiskussioner om hur vi får levande skogar i kommunen. Föreläsare var Erik Westholm och Artur Larsson, båda SLU, samt Jan Terstad från Naturskyddsföreningens rikskansli. Arrangemanget höll till på Gamla Elverket. Ca 80 personer deltog. Kretsen hade satsat en hel del resurser på annonsering och affischering.

Fröbyarkväll, 8 mars

Medlemmar bjöds in för att byta fröer och tips inför kommande odlingsäsong. 3 deltagare.

Skidtur i Svartnäskogarna, 10 mars

Det var ca 8 deltagare på denna trevliga skidutflykt som arrangerades tillsammans med Friluftsförbundet.

Årsmöte, 18 mars

Årsmötet ordnades i Studieförbundets lokal. Ungefär 15 personer deltog. Efter årsmötesförhandlingarna blev det föredrag och bildvisning på temat skog, med Mats Holmér och Anders Krüger.

Earth Hour, 31 mars

Ca 20 medlemmar samlades för att lämna den elektriska världen en timme. Vi sjöng specialdiktade sånger och fikade kring lägerelden.

Cykelutflykt Graftsberget, 8 maj

Cykelutflykt till Graftsberget, en stadsnära urskog. 8 deltagare.

Vårfagning på dikarbacken, 13 maj

Vi hjälptes åt att göra fint i beteshagarna på Dikarbacken och fikade tillsammans. 7 deltagare.

Naturnatten, 5 juni

En försommarskväll vid Mossgräsberget. Skogen hade bränts ner av naturvårdsskäl året innan. Bränningsexperter från länsstyrelsen medverkade. 4 deltagare.

Växtbyttardag, 6 juni

Dagen var öppen för folk som ville byta eller sälja växter. Tyvärr blev resultatet att försäljning dominerade totalt. Relativt välbesökt av allmänheten.

Medlemsmöte, 11 juni

Den nyvalda styrelsen inbjöd till en träff för att prata om kommande aktiviteter. Förutom styrelsen deltog 5-6 medlemmar.

Vandring utefter Lungsjöån, 8 juli

Exkursion till Lungsjöån. Rolf Lundqvist guidade i området runt Närboströmmen. Ett samarrangemang mellan kretsarna i Rättvik, Leksand och Falun.

Slåtter på föreningens äng i Sågsbo, 4 augusti

Traditionell slåtter då vi slog med lie, räfsade, hässjade och fikade tillsammans.

Utflykt till Graftsbergets gammelskogsbranter, 8 september

Vårbesöket i urskogen var uppskattat och flera medlemmar hade inte haft möjlighet att följa med varför en ny utflykt arrangerades. 12 deltagare.

Hur kan ett hållbart Falun se ut?, 11 september

Medlemmar inbjuds att delta i en ny grupp inom föreningen, Forma Faluns Framtid. Gruppen arbetar för att påverka kommunens arbete med en ny översiktsplan. Gruppen träffas sedan vid fyra tillfällen under hela hösten.

Höstdagjämningstur – Carl Larson leden, 22 september

Vi åkte buss ut till Sundborn och vandrade tillbaka till Falun. Samarrangemang med Friluftsförbundet. 3 deltagare.

Falun cyklar, 6 oktober

Vi samlade ett 100 tal cykelintresserade för att lyssna på kommunala tjänstemän och politiker som jobbar för cykling i Falun. Allmänheten får komma med förslag på förbättringar och el- och packcyklar visas upp. Det hela avslutas med ett cykeltåg där ca 80 cyklister tar över gatorna i Faluns centrum. Samarrangemang med Falu kommun och Studieförbundet.

Utforska hösten med hela familjen, 21 oktober

Mia Bucht som är ledande utomhuspedagog hittade på uppdrag för att locka ut barnfamiljer i naturen också en gråmulen och småregnig oktoberdag då många annars väljer att stanna inne. 10 deltagare.

Klädbyte på ekobazaar, 27 oktober

Föreningen hjälpte till med klädbyte som är en del av en stor Ekobazaar som årligen hålls i Falun. Cirka 150 besökare.

Skogens värden, 20 november

Hur tar vi bäst tillvara på kvaliteer i skogens träd? Föredrag av Lothar Schroeder, medlem i kretsen och träingenjör och Gilbert Karlsson f d sågverksägare i Enviken. Ca 20 deltagare.

Programmakarmöte med adventsfika, 29 november

Vi bjöd in kretsens medlemmar för att planerade vårens program. Tyvärr kom enbart en medlem förutom styrelsen.

Skrivelser

Föreningen har skrivit en hel del remissvar och andra skrivelser under året. Inför arbete med remissvar för Falu kommuns Trafikstrategi och dess Energi- och klimatstrategi bjöd kretsen in till öppna medlemsmöten. Tyvärr har uppslutningen varit dålig och remisserna har därmed inte varit särskilt väl förankrade i omfattande medlemsdiskussioner. Övrigt arbete med skrivelser och remisser har gjorts av en handfull aktiva medlemmar samt styrelsen.

Uppföljningen på remissvar och skrivelser är ofta bristfällig då föreningen sällan får respons eller ens delges den färdiga handlingen som slås fast efter remisstiden.

Det kan nämnas att den handelsstrategi för Falun som fastslogs efter remisstiden hade med flera av de ändringar som Naturskyddsföreningen föreslagit i sitt remissvar.

Våra remissvar läggs upp på hemsidan. En synpunkt från förra årets verksamhetsberättelse är att vi även skulle behöva ”marknadsföra” våra remissuppfattningar mer aktivt opinionsmässigt. Detta har inte skett under 2012.

Trafikstrategi Falu kommun, remissvar 2012-01-26

Föreningen skriver att de uppskattar att de kunnat delta i ett antal referensgruppmöten och diskutera trafikfrågor men har en del kritik. Den framträdande kritiken i remissvaret är att:

- Strategin saknar konkreta mål och tidshorisont
- Strategin tar ingen aktiv ställning mot fortsatt prioritering av bilism
- Hållbarhetsbegreppet i strategin är ofullständig

Yttertängers kraftverk och säkerhetshöjande åtgärden, yttrande 2012-02-02

Föreningen delar domstolens beslut om att inte tillåta kraftverksbyggnation och andra anläggningar på vattendragets högra sida, bredvid och nedströms nuvarande damm. Däremot stödjer inte föreningen domstolens beslut att gräva bort den nuvarande naturliga tröskeln i Ålhustjärns utlopp då det varit naturens skydd för naturliga och tillräckliga vattenstånd i tjärnen. Slutligen påpekas att en brist i domen är att inga beslut om anläggning av fiskväg är fattat.

Energi och klimatprogram för Falu kommun, remissvar 2012-02-12

Föreningen pekar på att målen för Falu kommuns Energi- och klimatprogram är alldeles för lågt satta. Vill konkretisera målen och ge större motivation för förändringar. Några överordnade mål som föreningen tycker bör tas upp är:

- Vi måste sluta sätta tilltro till tillväxtekonomin. Det är dags att ifrågasätta den utgångspunkten. Låt Falun istället satsa en ekonomi grundad på lokala förutsättningar och begränsningar.
- Det behövs mindre materiell konsumtion, inte mer.
- Vi behöver små lösningar i stor skala, inte stora lösningar i liten skala.
- Ett begrepp som bör införas är resiliens – förmågan och beredskapen hos ett samhälle att anpassa sig till/klara av påfrestningar och förändringar. Matbehov, energiförsörjning och transporter ska kunna fungera när yttre tillförsel kollapsar.
- Driva byggandet av passivhus/plushus, stärka kommunens småorter och satsa på kollektivtrafiken.

Handelsstrategi för Falun, remissvar 2012-05-04

Föreningen håller med om flera av kommunens mål för handelsstrategi men tycker att

- Målet ”Försäljningsindex för sällanköpsvaror ska vara över 100” bör strykas. En alternativ skrivning kan vara ”Försäljningsindex för sällanköpsvaror ska ej vara under 95.”

- Strategin för att möjliggöra ett utbud av dagligvaror i alla bostadsområden bör utvecklas, framför allt bör den innehålla fler konkreta åtgärdsförslag.
- Konsekvenserna av en utvidgning av handelsområdet Dalregementet, till att även omfatta andra sidan av riksväg 80, måste utredas bättre innan det föreslås som en framtida väg för handelns utveckling – stryk från denna upplaga av handelsstrategi.
- Det behövs en förklaring till hur kommunen går till väga för att avgöra om en butiks utbud kategoriseras som ”skrymmande varor” eller ”icke skrymmande varor”.

Angående dispensansökan för MTB-leder, lugnet, skrivelse 2012-06-18

Föreningen för en diskussion med kommunledningen om hur Lugnets naturreservat ska utvecklas framöver. En tanke är att kommunen utökar ambitionerna när det gäller tätortsnära natur i reservatet. När denna skrivelse skickades till länsstyrelsen låg diskussionen på is i avvaktan på att en ny chef för trafik- och fritidsförvaltningen och en skötselplan för kommunägd skog skulle komma tillstånd. Föreningen ansåg det olämpligt att ge dispens från reservatsföreskrifterna för byggandet av MTB-leder innan skötselplanen var fastställd då denna troligen kommer att påverka skötseln av Lugnet reservatet.

Föreningen framhöll att vi är positiva till MTB som friluftaktivitet men har åsikter om delar av sträckningen för föreslagna leder. Vi tror att ett väl genomtänkt koncept för MTB-leder behövs för att inte öka på konflikterna som idag råder mellan cyklister och andra besökare i reservatet.

Resultatet blev att vi fick diskutera sträckningar direkt med dem som utvecklar MTB-leder. Hittills har denna kontakt varit lyckat för både parter.

Dispensansökan skidspår inför VM, lugnet, remissvar 2012-08-19

Föreningen hade inte några åsikter om ingreppen kring stadion men däremot på en sträckning av spåren genom fina hagmarker och skogsdungar. Förslag på alternativ dragning närmre vägen föreslås. Föreningen hade också synpunkter på utfyllnaden med sprängsten som skett till en onödigt hög marknivå.

Slutligen tog vi upp att det förekommer flera spångator kors och tvärs genom reservatet som inte använts på decennier men som ändå hålls öppna. Här bör naturen återställas och merparten av de gamla spångatorna planteras igen. Det bör göras inför VM när det fortfarande finns ett tryck på arrangörerna att snygga upp i reservatet.

Kompletterande synpunkter, dragningar av VM-spåren, remissvar 2012-08-28

Föreningen inkom med mer specificerat förslag på alternativa dragningar på skidspåret för att undvika den kritiska skogsdungen vid Ekdahls hus. Vi anser att dungen är skyddsvärd framförallt pga genom vad den tillför när det gäller landskapsbilden och hagmarkens karaktär och pga dess rika fågelliv med ugglor.

Detaljplan för Högboområdet, remissvar 2012-12-17

Föreningen kritiserar detaljplanen för att nya bostäder, både villor och flerfamiljshus ska tillåtas uppföras i ett område utan kollektivtrafik eller annan service (förskola, skola eller mataffär). En ny kollektivtrafik utredning bör göras och byggandet av bergbanan bör startas för att säkerställa förbindelserna till området innan bostäder släpps fram.

Naturskyddsföreningen i Falun håller med om att det behövs byggas naturnära flerbostadshus som inte är allt för långt från centrum. Det kan dock göras genom förtätning och genom att satsa på flera

grönområden för att minska bilberoendet.

Bostadsbygge i Högboområdet utan service skulle locka naturintresserade människor som vill ha närheten till Lugnetreservatet men sedan låsa upp dem i en miljöfientlig livsstil.

Möten med kommunledningen

Vi hade två möten med kommunledningen under året. Nedan listar vi de ämnen vi tog upp och de viktigaste resultaten av mötena.

Möte 4 juni 2012

Deltagare från kommunstyrelsen var Jonny Gahnshag (S), Rickard Holmqvist (MP) och Krister Andersson (V). Vi kom överens att fortsätta träffas regelbundet, förslagsvis i sept/okt och i mars.

Skogsbruk (Kalhyggesfritt skogsbruk, Lugnets naturreservat, Kommunala naturreservat)

Kommunen har ett försöksområde för kontinuitetsskogsbruk vid Rogsjön som utvärderas nu. En ny skötselplan är på gång och målet ska vara att kommunens skogar ska skötas kalhyggestfritt.

Vi informerade om våra kontakter med JO och Länsstyrelsen angående vår kritik av kommunens skötsel av Lugnets naturreservat och framförde vår önskan att sitta med i skötselrådet. Kommunen trycker på vikten av att förena naturvårdsintressen med friluftsintrussen.

Vad gäller kommunala naturreservat arbetar kommunen med Rottneby, Hinsnorsön och ett område vid Tallen. Vi föreslog Stångtjärn, Nysjöns fäbod, Ärtsjön, Kolarboberget och Graftsberget som möjliga reservat.

Byggnader (Trähusstrategin, Bostadsprogrammet, energinormer)

Tillfällen missas att bygga i trä eftersom det är lätt att ta andra vägar och prisfrågan är viktigast. Kommunen strävar efter låg energianvändning men mycket händer kring energieffektivisering och kommunen hinner inte alltid med. Det är viktigt att naturskyddsföreningen har ett öga på det.

Antagligen blir det olika byggnadsklasser med olika energigränser. Vi är överens om att den nationella energinormen verkar alldeles för hög.

Trafiken (Falu cykelkommun, Trafikstrategi för Falu kommun)

Falu cykelkommun försöker hitta cykellösningar i centrum. Vid nya resecentrum planeras parkeringsmöjligheter med och utan tak, samt möjlighet att förvara cykeln i låst utrymme. Det finns statliga bidrag för cykelvägar till och från järnvägsstationer.

Trafikstrategin har fastnat och kommer att samköras med energiplanen.

Översiktsplanen ska vara klart 2014. Den kommer att vara långt ifrån den rumsliga målbilden som vi önskar. Det pratas tydligt om vilken roll flyget ska få, fastän det är på väg att avvecklas.

Möte 17 december 2012

Deltagare från kommunstyrelsen var Jonny Gahnshag (S) och Rickard Holmqvist (MP).

Kommunens arbete med Miljö och hållbar utveckling (Handelsstrategi, Falun som cykelkommun och kommande översiktsplan)

Kommunen har antagit en lokaliseringsstrategi för handel tidigare i år som kretsen kritiserar. Jonny berättar att det finns ett nytt uppdrag nu att jobba mer övergripande med hållbar konsumtion, men att det arbetet inte startat än. Vi fick reda på att budget för kommunens cykelsatsning är ca 500 000 kr/år och att stadsbidrag är sökt för cykelstråk till resecentrum. Vi föreslog möjligheter att ta med cykeln på bussen: ny upphandling med bussbolag pågår, där kommunen skulle kunna påverka denna fråga. Vi presenterar det arbete som föreningen påbörjat kring Översiktsplanen Falun/Borlänge. De är positiva till initiativ från föreningen. Kommunen verkar inte ha konkreta förslag på medborgardialog ännu

Skogen (Karlhyggesfritt skogsbruk inom kommunen, naturreservat i Graftsberget och Rolandsgläntan)

Kalhyggesfritt skogsbruk är antaget inom kommunägd mark i Falu kommun, det är dock oklart om det gäller all kommunägd skog, eller endast de delar som räkas som tätortsnära och hur definieras i så fall tätortsnära skogar. Vi bör författa skrivelse till miljönämnden angående begäran om naturreservat i Graftsberget och Rolandsgläntan.

Harmsarvet (Naturskyddsföreningens fokus på skola/miljö)

Kommunen vill fortsätta satsa som hittills på Harmsarvet men mycket är oklart då länsstyrelsen inte vill ha dialog med kommunstyrelsen i frågan.

Press och media

I samband med "Falun cyklar", 6 oktober, fanns inslag och artiklar i radio, TV och lokaltidningarna:

- SVT Gävledala 3 okt – inslag om morotsutdelning till morgoncyklister
- Brus och Compani, P4, 5 okt – Anna-Karin Axellie och Sofia Möller Skog pratade vintercykling och Falun cyklar medan de "hissade och dissade" låtar.
- DD 4 och 8 okt – artiklar om morotsutdelning och om Falun cyklar
- FK 8 okt – artikel om Falun cyklar

Skogsseminariet, 26 februari, fick ingen mediauppmärksamhet trots ett gediget program, namnkunniga talare och ett pressmeddelande.

Anton Grenholm skrev tillsammans med länsförbundets ordförande Ulla Magnusson en debattartikel om flygskatt, publicerad i DT 9 juli.

Vår kontakt med allmänheten - hemsidan

Ansvarig för hemsidan, Anton Grenholm har hållit hemsidan uppdaterad och informativ för att nå medlemmar och allmänheten med information om våra aktiviteter.

Engagemang i Länsförbund och Riksförening

Gunilla Roos har varit kretsens representant i länsförbundets styrelse under året som gått.

Flera andra av kretsens medlemmar har också deltagit i det länsövergripande arbetet, t ex som aktiva deltagare i regionala nätverk och i länsförbundets valberedning. Dessvärre har ingen från kretsstyrelsen haft möjlighet att delta i de gemensamma möten som länsförbundet ordnat under året, t ex länsstämma och kretsträff.

Anton Grenholm deltog som kretsens representant vid riksstämman 2012 i Falkenberg, den 16-17 juni.

Tre av styrelsemedlemmarna har deltagit i Naturskyddsföreningens satsning på ledarskapsutbildning; Anton deltar i en "diplomutbildning" om sammanlagt 13 utbildningsdagar under höst 2012 och vår 2013, medan Eva och Christine deltagit i en regional ledarskapsträff i Örebro 1-2 december. Riksföreningen arrangerar dessa utbildningar.

Slutord

Som sprillans ny styrelse har det varit stundvis en utmaning för oss att förstå arbetet. Nu i slutet är de flesta av oss ändå sugna på att fortsätta och vi är överens om att vi har haft trevliga och effektiva möten och åstadkommit en hel del tillsammans.

Vi har försökt vara konsekventa med att ha en ansvarig för varje aktivitet och att följa en ”att göra lista” inför varje aktivitet för att hålla hemsida uppdaterad och få ut gratisannonser. Vi hoppas kunna bli bättre på att även följa upp aktiviteterna.

Som arvslott till nästa styrelse föreslår vi en utbildningsdag för styrelsen med Moa Asperö som arbetar med hållbart ledarskap i Naturskyddsföreningen. Ledarskapsutbildning för den nya styrelsen är planerad till 4 maj 2013.

Styrelsen 2013-02-24

Eva Allhed

Gordon Eadie

Anton Grenholm

David Cluer

Nina Eadie

Christine Riedwyl